

Lasten snel hoger door GroenLinks en D66

Van onze verslaggevers Douwe Douwes, Xander van Uffelen op 25 februari '10, 05:00, bijgewerkt 25 februari '10, 10:14

Raadszaal van Vught (Joost van den Broek / de Volkskrant)

AMSTERDAM / DEN HAAG - De lokale lasten zijn sinds 2006 het sterkst gestegen in gemeenten waar D66 en GroenLinks in het college van B en W zaten. In gemeenten waar de VVD in het gemeentebestuur zat, liepen de lokale lasten het minst op.

Gemiddeld stegen de lokale lasten sinds de vorige gemeenteraadsverkiezingen 55 euro per huishouden. In de 21 gemeenten waar D66 in het college zat, stegen de lasten met 67 euro. De 74 gemeenten met GroenLinks lieten de lasten met 65 euro stijgen. In de 183 gemeenten waar de VVD bestuursverantwoordelijkheid droeg, stegen de lasten met gemiddeld 52 euro.

Dat blijkt uit onderzoek van de Volkskrant naar de lokale lasten in 435 Nederlandse gemeenten. Voor het onderzoek zijn gegevens gebruikt van onderzoeksinstituut Coelo en de Staatsalmanak.

Voor het overzicht van woonlasten per gemeente:
[Lees verder op de site van De Volkskrant>>>](#)

Fors verhoogd

Huishoudens betalen inmiddels gemiddeld 673 euro aan onroerendezaakbelasting (ozb), rioolrecht en reinigingsheffing. Vooral ozb (met 25 euro) en het rioolrecht (met 27 euro) zijn de afgelopen vier jaar fors verhoogd.

Opvallend genoeg gaat de aanwezigheid van SP-wethouders in het college niet gepaard met een grote lastenstijging. In de gemeentes waar de SP actief nam de belasting op huizen, de OZB, zelfs het minste toe.

Wethouders van gemeenten waar de lasten snel oplopen, benadrukken dat zij publieke voorzieningen willen behouden. 'Als je als gemeente de lusten voor de burgers wilt behouden, moet je ook naar de lasten kijken,' zegt wethouder Hans Lappee (GroenLinks) uit IJsselstein, een gemeente waar de belastingen 33 procent stegen.

De VVD meent dat door slim bezuinigen de rekening niet bij de burgers hoeft komen te liggen. 'Er zijn veel gemeenten die de lasten te gemakkelijk verhogen', zegt VVD-lijsttrekker Jan Bazuin uit Asten, waar de lasten de afgelopen vier jaar juist met 90 euro daalden.

Grote verschillen

Tussen gemeenten bestaan grote verschillen. Bewoners van Winschoten waren uit het oogpunt van lokale lasten het beste af de afgelopen jaren. Sinds de vorige gemeenteraadsverkiezingen in 2006 zijn de lasten daar voor eenpersoonshuishoudens met 147 euro gedaald, mede dankzij de VVD in het college. Winschoten ging kortgeleden op in de nieuwe gemeente Oldambt. In zes van de tien gemeenten met de grootste daling van de woonlasten levert de VVD minimaal één wethouder. In Leiden zagen de burgers hun lasten het snelst oplopen. De inwoners betaalden in 2009 de inwoners 259 euro meer dan vier jaar geleden. Leiden kende in die periode twee colleges, waarbij GroenLinks de hele periode zitting nam. Van de 25 grootste steden verhoogden naast Leiden ook Rotterdam, Arnhem, Utrecht en Maastricht hun lasten aanzienlijk.

Broekriem

De komende jaren zullen veel gemeenten de broekriem moeten aanhalen. Als onderdeel van het crisispakket van het kabinet van vorig jaar is al een forse bezuiniging op het Gemeentefonds ingeboekt. Waarschijnlijk zullen de ambtelijke werkgroepen die opties in kaart brengen om 35 miljard euro te bezuinigen ook weer naar de gemeentes kijken.

Hoewel de lokale lasten slechts een beperkt deel van de totale inkomsten vormen, is de eigen belastingheffing wel een belangrijk middel om beleid te sturen. Als gekozen wordt voor hogere lasten, kunnen voorzieningen beter op peil worden gehouden worden. Gemeenten die kiezen voor extra bezuinigingen, kunnen de lastenverhoging vaak beperken.

Onderzoek

Het onderzoek naar de lokale lasten en de politieke kleur van colleges is gebaseerd op gegevens over lokale lasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie der Lagere Overheden (Coelo) en op informatie van de samenstelling van gemeentecolleges uit vier jaargangen van uit de Staatsalmanak.

Bij de analyse is gekeken naar rioolrechten, de reinigingsheffing en de onroerendezaakbelasting (ozb), die samen de totale woonlasten vormen. De lokale lasten uit de jaren 2006 tot en met 2009 tellen mee. De lokale lasten die in 2010 werden zijn ingevoerd, zijn wegens gebrek aan informatie buiten beschouwing gelaten, omdat deze informatie van veel gemeenten nog niet bij het COELO bekend is.

Gemeenten waar sprake was van herindeling of waar het college het afgelopen vier jaar van samenstelling is veranderd, zijn voor de gemiddelden van de partijen buiten beschouwing gelaten. Een partij wordt invloed toegeschreven op het financiële beleid als de betreffende partij deelneemt aan het college van B en W. Er is geen rekening gehouden met het aantal zetels dat een partij bezit.

Het onderzoek is uitgevoerd door medewerker Sybren Kooistra.